

ÓŚ 4 - LEADER

07.10.2006.

Cel

Leader jest podejściem przekrojowym i partnerskim, umożliwiającym realizowanie i osiągnięcie celów osi trzeciej.

Celem osi czwartej jest przede wszystkim aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez budowanie kapitału społecznego na wsi, a także polepszenie zarządzania lokalnymi zasobami i ich waloryzacja. Pomocne w osiągnięciu celów osi będą również projekty współpracy.

Podstawa prawna

Art. 61-65 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW) (Dz. Urz. UE L 277, str. 1

z 21.10.2005).

Opis osi

Leader jest podejściem przekrojowym, które ma przyczynić się do aktywizacji społeczności wiejskich poprzez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw. Lokalne podejście wpływa na lepsze zdefiniowanie problemów obszaru i określenie sposobów ich rozwiązania. Leader jest oddolnym partnerskim podejściem do rozwoju obszarów wiejskich, realizowanym przez Lokalne Grupy Działania (LGD), polegającym na opracowaniu przez lokalną społeczność wiejską Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) oraz realizacji wynikających z niej innowacyjnych projektów łączących zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe, historyczne, itp., wiedzę i umiejętności przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, gospodarczego i społecznego. Przedstawiciele tych sektorów tworzą partnerstwo trójsektorowe, czyli tzw. Lokalną Grupę Działania, która wybiera projekty, a ich realizacja przyczynia się do osiągnięcia celów wspólnie opracowanej strategii. Takie oddolne podejście wzmocni spójność podejmowanych lokalnie decyzji, podniesie jakość zarządzania i przyczyni się do wzmocnienia kapitału społecznego w społecznościach wiejskich, a także skłoni do stosowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie rozwoju danego obszaru. W ramach podejścia Leader będzie również wspierana działalność Lokalnych Grup Działania, w tym realizowane przez nie projekty współpracy. Te wszystkie elementy podejścia Leader, będą sprzyjać lepszemu wdrożeniu i

absorpcji środków w ramach osi 3, której charakter działań i jej podstawowy cel odpowiada idei tworzenia LSR. Realizacja osi 4 w dłuższej perspektywie czasowej przyczyni się do osiągnięcia celów osi trzeciej.

Beneficjenci

Dla działania 4.1. Lokalne Strategie Rozwoju – poprawa jakości życia oraz różnicowanie działalności na obszarach wiejskich:

- 1) projekty z zakresu działań osi 3 - beneficjenci określani dla poszczególnych działań osi 3;
- 2) inne projekty, niekwalifikujące się do udzielenia pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniające się do osiągnięcia celów osi 3, tj. poprawy jakości życia lub większego zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania LGD – osoby fizyczne i prawne, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe i kościoły.

Dla działania 4.2. Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa i działania 4.3. Nabywanie

umiejętności, aktywizacja i koszty bieżące lokalnych grup działania – LGD.

Forma i wysokość pomocy

Dla działania 4.1 Lokalne Strategie Rozwoju – poprawa jakości życia oraz różnicowanie działalności na obszarach wiejskich:

1) projekty z zakresu działań osi 3 – pomoc jednorazowa, możliwość realizacji projektu w etapach, wysokość pomocy taka jak określono dla działań osi 3;

2) inne projekty, niekwalifikujące się do udzielenia pomocy w ramach działań osi 3 programów przewidzianych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO), ale przyczyniających się do osiągnięcia celów osi 3, tj. poprawy jakości życia lub większego zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania LGD – zobowiązanie jednorazowe, możliwość realizacji projektu w etapach, wysokość pomocy uzależniona od rodzaju beneficjenta.

Dla działania 4.2. Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa - pomoc jednorazowa, możliwość realizacji projektu w etapach; 100% kosztów kwalifikowalnych.

Dla działania 4.3. Nabywanie umiejętności, aktywizacja i koszty bieżące lokalnych grup działania - pomoc jednorazowa z wielokrotną płatnością; możliwość realizacji projektu w etapach; pomoc płatna na rachunek bankowy LGD lub rachunek wskazany przez LGD; 100% kosztów kwalifikowalnych. Po każdym roku realizacji przez LGD Lokalnej Strategii Rozwoju, Samorząd Województwa dokonuje weryfikacji - na podstawie złożonych wniosków o płatność i zgodności zrealizowanych działań z przedłożonym i zaakceptowanym Rocznym Planem Finansowym (RPF) realizacji przez LGD Lokalnej Strategii Rozwoju. Po 3 latach wdrażania Samorząd Województwa dokona weryfikacji wydatkowania środków przez LGD i ich zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju.

Poziom wsparcia

Udział środków Unii Europejskiej z EFRROW i krajowych środków publicznych w finansowaniu realizacji działań w:

- 1) osi 3: 75% do 25%
- 2) osi 4: 80% do 20%

Zasięg geograficzny

Obszary działania Lokalnych Grup Działania.

Wskaźniki monitorowania

Wskaźniki produktu:

- 1) liczba Lokalnych Grup Działania - w podziale na: województwa i zestawienie działań realizowanych przez poszczególne LGD;
- 2) całkowita powierzchnia obszaru objęta działalnością Lokalnych Grup Działania - w podziale na LGD, województwa [km²];

- 3) całkowita liczba ludności żyjąca na obszarach objętych działalnością Lokalnych Grup Działania - w podziale na LGD i województwa;
- 4) liczba projektów w ramach osi 4 Leader realizowanych w ramach Lokalnych Grup Działania - w podziale na LGD i województwo;
- 5) liczba projektów realizowanych przez podmioty ubiegające się o finansowanie poprzez LGD i realizujących cele osi 3 - w podziale na: LGD i województwa;
- 6) liczba projektów współpracy realizowanych w poszczególnych LGD w ramach osi 4 Leader - w podziale na: LGD i na województwa.